

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PV

„Pojď si v Oříšku hrát, sám sebe a svět poznávat“

MŠ OŘÍŠEK

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel	3
1.4	Platnost dokumentu	3
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	5
3	Podmínky vzdělávání	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva	8
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu	9
3.5	Řízení mateřské školy	11
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů	12
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
4	Organizace vzdělávání	15
5	Charakteristika vzdělávacího programu	17
5.1	Zaměření školy	17
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	17
5.3	Metody a formy vzdělávání	18
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	19
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	20
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	21
6	Vzdělávací obsah	22
6.1	Integrované bloky	22
6.1.1	Chci být zdravý a milován	22
6.1.2	Kolem mě se věci mění	30
6.1.3	Slavím svátky, užívám si	36
6.1.4	Mám rád místo, kde žiji	43
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	48
6.3	Dílní projekty a programy	49
7	Systém evaluace	52

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: „Pojď si v Oříšku hrát, sám sebe a svět poznávat“

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Oříšek Brno, Drozdí 210/2c, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Drozdí 210/2c, 621 00 Brno

KONTAKTY:

e-mail: msorisekbrno@email.cz,

web: www.msorisek.cz

REDIZO: 691003149

IČO: 72547324

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Petra Kalašová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Brno, Městská část Brno – Ořešín

ADRESA ZŘIZOVATELE: U Zvoničky 12/4, 621 00 Brno

IČO: 44992785

KONTAKTY:

Telefon: 541 237 257

www.brno-oresin.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: Od 1.9.2022 do 31.8.2025

ČÍSLO JEDNACÍ: MŠO/233/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 25. 10. 2021

.....
ředitel školy

Mgr. Petra Kalašová

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 25

Počet tříd: 1

Počet pracovníků: 3 učitelé, 1 provozní zaměstnanec

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola je umístěna v okrajové městské části Ořešín v těsné blízkosti zastávky MHD. Budova se nachází ve slepé ulici, v bezprostřední blízkosti lesa, který vybízí k častým procházkám a pozorování přírody. Při pobytech venku využíváme také okolní veřejné hřiště s pískovištěm a areál TJ Sokol Ořešín. hrajeme pohybové hry, soutěžíme, podnikáme výlety do blízkého okolí, ke koním apod. Kromě školní zahrady a procházek do okolí také využíváme místní dětská hřiště.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova školy je kontejnerovou přízemní stavbou, ke které přiléhá školní zahrada vybavena ohništěm s posezením, dřevěnými herními prvky, hmatovým chodníkem, zahradním nábytkem a dalším vybavením, které slouží dětem ke sportovním i relaxačním aktivitám. Kromě velkého ořechu, který dětem v létě zajišťuje dostatek stínu, byly v posledních letech vysázeny na zahradě ovocné stromy a keře, byly vybudovány vyvýšené záhonky, ve kterých s dětmi pečujeme o vysazené plodiny a bylinky, které pak děti konzumují nebo jsou přidávány do pomazánek. Z menší vstupní haly je možné vstoupit do školní výdejny stravy, na vstupní halu navazuje šatna dětí, kde je umístěna ředitelna a šatna pro zaměstnance. Třída má jídelní a herní část, kde se v době odpočinku děti rozkládají matrace, na třídu bezprostředně navazuje umývárna dětí a WC. Vybavení třídy je bezpečné, přizpůsobené potřebám a aktivitám dětí, je vkusně a barevně zařízené. Stravování je zajišťováno školní jídelnou při Základní škole Brno, Novoměstská 21, která je zapojena do projektu "Ovoce do škol a školní mléko" a "Škola plná zdraví".

Dopravní dostupnost školy:

V blízkosti mateřské školy se nachází zastávka městské hromadné dopravy.

Informace z historie školy:

Mateřská škola byla postavena v roce 2011 v nádherné městské části Brno Ořešín, která, ačkoliv je brněnskou městskou částí, si dosud uchovává venkovský ráz. Svoji činnost mateřské školy a školní výdejny vykonává od 1. září 2011.

Zaměření školy:

Vzhledem k naší velikosti se profilujeme jako rodinná škola, která má velice blízko nejen k dětem, ale i k rodičům, kteří jsou aktivně zapojováni do dění školy. Velkou předností naší školy je neměnný kolektiv pracovníků. Zaměřujeme se na environmentální výchovu a na zdravý životní. Jsme zapojeni do projektů **Se Sokolem do života**, který nám pomáhá při realizaci pohybových aktivit pro děti, v projektu **Recyklohraní aneb uklidíme si svět** s dětmi třídíme odpada plníme zadané projekty a pomocí projektu **Mrkvička** čerpáme metodické materiály k realizaci ekologické výchovy.

Seznam organizací, se kterými spolupracujeme:

- SPC při ZŠ a MŠ logopedické Brno, Veslařská 234
- Sokol – Česká obec sokolská
- ZŠ Horácké náměstí 13
- Pavučina – Síť středisek ekologické výchovy
- Recyklohraní o.p.s.
- Knihovna Jiřího Mahena
- Lipka

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké vnitřní i venkovní prostory, vyhovující všem činnostem dětí a splňující bezpečnostní a hygienické normy. Interiér školy je velice barevný, vždy tematicky vyzdoben pracovníky školy, ale také dětskými pracemi. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada, která umožňuje dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

Naším cílem je rozšířit nabídku hudebních nástrojů, pořídit overbally na cvičení a naším dlouhodobým záměrem je zlepšit prostředí školní zahrady, případně zvolit novou koncepci školní zahrady, zbavit zahradu jetele a revitalizovat záhonek před budovou školy.

Dětský nábytek odpovídá tělesné výšce dětí a umožňuje variabilitu v jeho uspořádání. Většina herního materiálu, pomůcek a dalších doplňků je dětem dostupná a volně přístupná.

Vzdělávací pomůcky, hračky, náčiní a další doplňky odpovídají počtu a věku dětí, jsou průběžně obnovovány a doplňovány.

Šatna dětí je vybavena botníky a každé dítě má svoji skříňku s věšáky.

Výpočetní technika – notebook je dostupný pouze v ředitelně, učitelé používají tablety, které byly pořízeny ze Šablon II a jsou určené k práci s předškoláky.

Audiovizuální technika - televizor, hifi věž a DVD přehrávač jsou umístěny ve třídě.

Hudební nástroje - současně třída disponuje elektrickými klávesami a částečně výbavou Orffových nástrojů.

Tělovýchovné nářadí se stále doplňuje, ve třídě jsou dvě tělovýchovné lavičky, žíněnka, gymnastické obruče, molitanové podložky, balony a další drobné cvičební nářadí.

Matrace a lůžkoviny se odkládají odděleně, každé dítě má matraci a lůžkoviny označené značkou.

Zahrada byla v posledních letech zpevněna novou opěrnou zdí, byl rozšířen chodník, který dětem slouží jako dráha pro jízdu na odrážedlech, byly osázeny nové stromy a keře.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, která je podávána v rozmezí 3 hodin. Děti vedeme ke kultuře stolování a k dodržování správných stravovacích návyků, na jídlo mají dostatek času a vždy respektujeme jejich individuální potřeby a tempo. Do jídla děti nenutíme, ale vedeme je však k dodržování pravidla jídlo alespoň ochutnat. Děti mají možnost si určit velikost porce jídla, samy si jídlo přinášejí a odnášejí, zbytky jídla samy vyškrabou do připravené misky, chystají prostírání, příbory, nalévají nápoje z připravených konviček apod. V průběhu celého dne dodržujeme pitný režim, děti mají možnost výběru nápojů (voda, mléko, čaj, džus), po celou dobu mají ve třídě k dispozici vodu, k dopoledním a odpoledním svačinkám mají děti vždy ovoce a zeleninu.

Denní program obsahuje vyvážený poměr aktivit spontánních a řízených, s dostatečným prostorem pro pohyb a relaxaci. Současně je denní rytmus natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností přizpůsobit potřebám dětí a rodičů (např.: umožňuje rodičům přivádět své děti podle svých možností).

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě a při procházkách, ale i v interiéru školy. Dodržujeme dvouhodinový pobyt venku, samozřejmě v závislosti na klimatických podmínkách. V případě silného deště, inverze, mrazu, náledí, silného slunečního záření apod. je pobyt venku upraven nebo zrušen.

V denním programu je respektována také individuální potřeba spánku a odpočinku jednotlivých dětí, minimálně však 1/2 hodinu od uložení a přečtení pohádky před spaním. Děti do spánku nenutíme, nicméně všechny děti společně chvíli odpočívají na lůžkách a posléze dětem s nižší potřebou spánku je nabídnuta možnost jiné klidové aktivity.

Během celého dne učitelé dbají na dodržování základních hygienických a společenských návyků (děti po sobě splachují, umývají si ruce mýdlem, správně si ruce osuší ručníkem, umí pozdravit, umí požádat, umí poděkovat apod.).

Dlouhodobým záměrem je více se zaměřit na potraviny podporující zdraví.

3.3 Psychosociální podmínky

Cílem všech pracovníků školy je vytvořit bezpečnou, vstřícnou a klidnou atmosféru. Budova je zabezpečena a je uzamčena po celý den. Práce jednotlivých pracovníků školy je založena na

každodenní týmové spolupráci a do značné míry respektuje názory a přání rodičů, vyplývající z dotazníků spokojenosti, konzultačních hodin, třídních schůzek a společných setkání. Rodiče jsou zapojováni do společných aktivit, jsou informováni o dění ve školce a pokroku jejich dětí. Vstřícnou a otevřenou komunikací se snažíme vytvořit prostředí založené na důvěře a úctě.

Jsme maximálně vstřícní k nově nastupujícím dětem, kterým pomáháme překonat počáteční potíže pomocí adaptačního režimu (pořádáme den otevřených dveří, umožňujeme přítomnost rodičů v začátcích docházky, rodiče mají možnost se kdykoliv během dne zapojit do činností dětí, vprvních dnech jsou přítomni v dopoledních hodinách obě učitelky apod.).

Vzdělávací nabídka je pestrá, odpovídající mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (tzn. je dítěti tematicky blízká, dostatečně motivující, přiměřeně náročná apod.).

Učitelky vytvářejí pro děti podnětné prostředí, respektují individualitu jednotlivce, dbají na to, aby všechny děti měly rovnocenné postavení, vhodným pedagogickým zásahem odstraňují projevy agrese, zesměšňování, šikany. Učitelé využívají pozitivní motivaci, dostatečně oceňují chování a projevy dětí, prioritou je vstřícná, empatická a naslouchající komunikace mezi dítětem a učitelem. Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a hodnocením, podporuje dítě v jeho samostatnosti, všímá si, v čem dítě vyniká nebo naopak kde má rezervy a snaží se jej v těchto oblastech podporovat. Je uznalý, dostatečně oceňuje, stanoví jasná pravidla a dbá na jejich dodržování, jak dětmi, tak také všemi pracovníky školy. Svým jednáním jde příkladem a sám dodržuje to, co je vyžadováno od dětí.

Dlouhodobým cílem je vybavit školku kamerovým systémem. Záměrem pro další období je zamyslet se a uvést do praxe vhodné způsoby pedagogické práce odbourávající frontální výchovu a podporující samostatné rozhodování dítěte.

3.4 Organizace chodu

Vzdělávání dětí probíhá ve věkově heterogenní třídě, režim dne umožňuje reagovat na potřeby dětí. Denně jsou zařazovány pohybové aktivity, děti mají dostatek času pro spontánní hru, učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Na základě aktuální situace a potřeb dětí zařazujeme denní průběžné nebo řízené svačinky. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Děti mají dostatek času, aby své aktivity dokončily, pracovaly svým tempem, aktivity jsou organizovány tak, aby v dětech podněcovaly zvědavost, nadšení pro experimentování, chuť zapojovat se do činností samostatně nebo ve skupinách. Pokud děti potřebují soukromí, mají možnost se uchýlit do vnitřní části hradu, který je umístěn ve třídě, kde mají k dispozici matrace a polštářky k odpočinku. Při plánování vzdělávací nabídky využíváme kvalitních didaktických pomůcek,

necháváme se inspirovat podněty od dětí, dáváme jim prostor pro jejich nápady a realizaci. Nejsou překračovány stanovené počty ve třídě.

Ve třídě se se všemi dětmi věnujeme angličtině, učíme se písničky, slovíčka, reagujeme na anglické povely a to, co se naučíme, mají možnost rodiče shlédnout na školních besídkách nebo ukázkových hodinách. Individuálně se věnujeme každému dítěti, ke sledování pokroků a vývoje jednotlivců nám slouží diagnostické archy a pololetní písemné hodnocení každého dítěte, které od nás vždy rodiče obdrží.

Umístění školy v bezprostřední blízkosti lesa a v malebném prostředí nám umožňuje v dětech rozvíjet vztah k přírodě, v zimě krmíme ptáčky, na Vánoce chodíme zdobit stromky pro lesní zvířata, vedeme děti ke třídění odpadu, rozvíjíme v nich lásku a úctu nejen k sobě, ale i k ostatním a upevňujeme jejich povědomí o zdravém životním stylu. Ke sportovnímu vyžití využíváme blízký areál TJ Brno - Ořešín.

Neodmyslitelnou součástí dění mateřské školy jsou některé akce, které se staly tradicí (např. oslavy narozenin dětí, drakiáda s rodiči, Mikuláš ve školce, zdobení stromečku pro zvířátka, vánoční besídka, jarmark, vánoční nadělování, karneval, velikonoční dílny s rodiči, oslava dne matek a otců, oslava dne dětí, výlety, autobusový jednodenní výlet, pasování předškoláků azávěrečný táborák). Mimo tyto akce během celého roku navštěvujeme divadla, knihovnu, ekologické centrum Lipka, hvězdárnu, hasiče, policii a jiné kulturní akce. Nadstandardní aktivity pro děti, které probíhají formou zájmových kroužků, jsou zajišťovány tak, aby nenarušovaly hlavní výchovně-vzdělávací část dne, probíhají tedy v odpoledních hodinách.

Provozní doba školy je od 6:30 do 16:30, ranní příchody dětí jsou ukončeny v 8:45. Děti se do MŠ přijímají kdykoliv během dne (dle potřeby rodiny). Během hlavních prázdnin je škola buď uzavřena nebo je v provozu po omezenou dobu, vše závisí na zájmu rodičů o letní provoz a počtu přihlášených dětí.

Dlouhodobým záměrem je dosáhnout ideálního stavu pro výchovně-vzdělávací činnost, a to snížením počtu dětí ve třídě.

Nástin organizace dne v MŠ:

6:30 - 8:30 příchod dětí, spontánní hry a činnosti, práce s předškoláky

8:30 - 9:00 hygiena, průběžná či společná svačina, spontánní hry a činnosti

9:00 - 9:45 spontánní činnosti, řízená a částečně řízená činnost (komunitní kruh, skupinová činnost, výtvarná a projektová činnost, pokusy, cvičení a pohybové aktivity)

10:00 - 12:00 pobyt venku

12:00 - 12:30 hygiena, oběd

12:30 - 13:00 odchod dětí po obědě, příprava na odpolední odpočinek

13:00 - 14:15 odpočinek

14:15 - 16:30 hygiena, svačina, odpolední zájmové činnosti, spontánní hry a činnosti ve třídě i na zahradě

3.5 Řízení mateřské školy

Mateřská škola je samostatným právním subjektem a jejím řízením byl pověřen statutární zástupce, tedy ředitelka školy. Každý zaměstnanec školy má jasně vymezené povinnosti a pravomoci, které jsou obsažené v pracovní náplni. S ohledem na malý počet zaměstnanců je většina pravomocí ponechána ředitelce školy, dílčí úkoly související se vzděláváním jsou delegovány na pedagogické pracovnice a úkoly související s výdejem stravy a úklidem školy má na starosti provozní pracovnice. Řízení mateřské školy je založeno na participaci všech zaměstnanců školy, na otevřeném jednání a osobním kontaktu se zaměstnanci a rodiči a na funkčním informačním systému. Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, provádí hospitace, pozitivně zaměstnance motivuje a vytváří přátelské a podnětné prostředí.

Škola má zpracované webové stránky, které jsou pravidelně obměňovány a doplňovány aktuálními informacemi. Informace pro rodiče jsou vyvěšovány na nástěnkách, jsou rozesílány emailovou korespondencí, jsou zavedeny individuální konzultační hodiny, třídní schůzky se pořádají dvakrát do roka, rodiče obdrží písemné pololetní hodnocení o pokroku jejich dítěte. Na pedagogických poradách jsou se zaměstnanci probírány nejenom organizační záležitosti, ale vyhodnocovány pokroky dětí a plánovány další postupy práce, škola má nastavený účinný evaluační systém, který zahrnuje všechny stránky chodu mateřské školy. Zaměstnanci jsou podporováni a motivováni řešit samostatně vzniklé situace a prezentovat se jako tým.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, konzultuje s ním otázky rozpočtu a oprav školy, podílí se na kulturních vystoupeních pořádaných obcí, individuální výchovné a vzdělávací problémy dětí konzultuje se specializovanými pracovišti, škola také navázala spolupráci se základní školou v Řečkovících.

Do budoucna chceme prohloubit užší spolupráci s kluby seniorů a udržet týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro zkvalitňování chodu školy.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracují celkem 4 stálí zaměstnanci – 3 pedagogické pracovnice a 1 pracovnice jako školnice a kuchařka. Vzdělávání dětí je zajištěno třemi pedagogickými pracovníci, přičemž jedna pedagogická pracovnice je zaměstnána na překryvy. Překrývání pedagogů v délce minimálně 2,5 hodiny je zajištěno dle organizačních možností školy. V posledních letech jsme

posílení o pomoc školního asistenta, a to většinou z projektů OP VVV. Školní asistent pomáhá učitelé v dopoledních hodinách a zároveň tak částečně zajišťuje denní překryvy s pedagogickým pracovníkem. Logopedický kroužek, který je zajišťován mateřskou školou pro předem diagnostikované děti, je veden externím speciálním pedagogem.

Pedagogičtí pracovníci mají předepsanou odbornou kvalifikaci, kterou si postupně zvyšují a doplňují dalším vzděláváním. Ředitelka školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pracovníků (účast na seminářích, samostudium, studium odborné literatury apod.). Všichni zaměstnanci své poznatky nabyté z dalšího vzdělávání pak následně předávají a konzultují s ostatními kolegyněmi na pravidelných pedagogických poradách.

Pro další období chceme nadále pokračovat ve vzdělávání pedagogického týmu a uplatňovat nabitě znalosti v praxi.

3.7 Spoluúčast rodičů

Rodiče jsou nejdůležitějšími partnery při vzdělávání dítěte, a tudíž otevřená komunikace založená na důvěře je nezbytná. Spolupráce s rodiči je zahájena již v době adaptace dítěte na prostředí mateřské školy a v průběhu následujících let je prohlubována prostřednictvím vzájemných setkání, třídních schůzek, konzultačních hodin apod. Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. V průběhu celého roku mají rodiče volný přístup do tříd a mohou se kdykoliv zapojit do činností školy. Rodiče se na třídních schůzkách podílí na plánování školních akcí, se samotnými akcemi školy vypomáhají, podle svých možností školu podporují materiálně nebo finančně. Jednou do roka vyplňují anonymní dotazníky, kde mohou vyjádřit svoji spokojenost či nespokojenost s řízením školy a kvalitou výchovně-vzdělávacího procesu.

Během školního roku pořádáme mnoho mimoškolních akcí, kterých se rodiče účastní. Mezi oblíbené školní akce patří drakiáda, vánoční jarmark, velikonoční dílny, návštěva rodičů v jejich zaměstnání, kulturní vystoupení (vánoční besídka, oslava „Dne matek a otců“), pasování předškoláků a závěrečný táborák.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně vstřícné a bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP, škola není bezbariérová. Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí. Děti se SVP jsou sice přijímány k celodenní docházce do MŠ, ale jejich docházka se odvíjí od jejich reálných možností, s ohledem na jejich psychický i fyzický rozvoj. Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ), v případě potřeby spolupráci s

odborníky mimo oblast školství, volí vhodné vzdělávací metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Z projektů OP VVV je škola v posledních letech posílena o školního asistenta, který umožňuje učiteli dostatečný prostor pro individuální práci s dětmi se SVP. Ve škole probíhá logopedický kroužek, který je určen pro děti s řečovými obtížemi. Učitelé se pravidelně vzdělávají v oblasti speciální pedagogiky.

Bude-li do MŠ přijato dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, dojde k úpravě podmínek a nastolením podpůrných opatření vzhledem k individuálním potřebám, které se u každého stupně podpory a znevýhodnění velmi liší, v posílení personálu, k dovybavení potřebnými pomůckami a zvýšené spolupráci s rodinou

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Nadání, také talent, je v předškolním období obtížně definovaný jev; ve srovnání s ostatními dětmi má talentované dítě výjimečné schopnosti (např. umělecké, jazykové, matematické apod.). Pokud dojde na základě pedagogické diagnostiky a pozorování během vzdělávacího procesu k identifikaci mimořádné úrovně schopností a dovedností dítěte, mateřská škola okamžitě zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ), v případě potřeby spolupráci s dalšími odborníky a volí vhodné vzdělávací metody a prostředky, které by vedly k rozvoji potenciálu dítěte. Vzdělávání probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno uplatnit a dále rozvíjet.

Škola vytváří co nejlepší podmínky, dle svých možností, které umožní dítěti rozvíjet svůj talent. Mateřská škola disponuje dostatkem materiálů, knih a didaktických pomůcek, které rozvíjí kognitivní schopnosti a nadání dětí. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíří obvyklé vzdělávací nabídky. U dětí rozvíjíme kreativní myšlení, logické myšlení a originální postupy při řešení problémů. Snažíme se dítěti poskytovat dostatečné množství informací o rozličných tématech, vzděláváme ho v čtenářské gramotnosti a v přístupu k různým informačním zdrojům. Podporujeme ho v tvorbě, stimulujeme jeho představivost, obrazotvornost a prostorové schopnosti.

Pro nadcházející roky plánujeme vzdělávání učitelů v této oblasti, tak, aby bylo možné uplatnit nabyté znalosti v praxi a aby snáze docházelo k identifikaci různých druhů nadání.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let, které jsou do mateřské školy přijímány ve výjimečných případech. Jsou to nejčastěji děti, které dovrší věku tří let v období od 1. září do konce kalendářního roku. Tyto děti již zvládají hygienické návyky, nepomocují se, jsou vcelku samostatné, nepotřebují zvláštní osobní péči další dospělé osoby. Nemohou být přijímány děti, které ještě nejsou dostatečně samostatné, které potřebují soustavnou pomoc dospělé osoby. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu, kterou zastává právě učitel, který se stává jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- mateřská škola disponuje podnětnými a bezpečnými hračkami a pomůckami vhodnými pro dvouleté děti
- ve věkově heterogenní třídě jsou znepřístupněny kvůli bezpečnosti dětí ohrožující předměty
- věkově heterogenní třída umožňuje starším dětem pomáhat mladším v sebeobslužných činnostech
- mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte
- šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby
- je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (pravidelnost, dostatek času na realizaci a dokončování činností, hraní, úprava času stravování, dostatečný odpočinek apod.)
- školní asistent v dopoledních hodinách pomáhá menším dětem v jejich adaptaci na nový režim
- učitelky přistupují k dítěti laskavě a pozitivně

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

V mateřské škole je jedna věkově smíšená třída s celodenním provozem, s maximální kapacitou 25 dětí.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti jsou do školky přijímány na základě volné kapacity, naší snahou je každoročně umístit děti ze spádové oblasti.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Překrývání pedagogů v délce minimálně 2,5 hodiny je zajištěno dle organizačních možností školy. Při souběžné činnosti dvou učitelů ve třídě je realizována výchovně vzdělávací práce s dětmi podle jejich individuálních potřeb v oblastech rozvoje kognitivních, sociálních i sebeobslužných činností. Většina času překryvů je využita na dopolední pobyt venku. V posledních letech jsme posíleni o pomoc školního asistenta, a to většinou z projektů OP VVV, školní asistent tak pomáhá učitelům v dopoledních hodinách a zároveň tak částečně zajišťuje denní překryvy s pedagogickým pracovníkem.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Povinné předškolní vzdělávání

S účinností od 1. září 2017 bylo zavedeno povinné předškolní vzdělávání pro děti, které dovrší do 31. srpna daného roku 5 let. Podmínky povinného předškolního vzdělávání dále upravuje školní řád MŠ. Rodiče jsou povinni zajistit docházku dítěte do MŠ v době od 8.30 do 12.30 hod. a nepřítomnost dítěte řádně, písemně omlouvat. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech školních prázdnin (tak jako u základních a středních škol).

Přijímání dětí do MŠ

Zápis do mateřské školy probíhá elektronicky - podle nové koncepce OŠMT. O přesném termínu zápisu bude veřejnost informována na internetových stránkách školy. Dítě do MŠ bude přijímat

ředitel na základě žádosti rodičů, a to v souladu s předem danými kritérii pro přijímací řízení. Děti jsou přijímány do MŠ na 3-měsíční zkušební lhůtu. Při přijetí dítěte do školy stanoví ředitelka po dohodě se zákonným zástupcem dítěte dny docházky a délku pobytu dítěte v MŠ. Disponuje-li mateřská škola volnými místy, mohou být děti přijímány i během školního roku. Podmínkou přijetí je řádné očkování dítěte, výjimka je stanovena u předškolních dětí.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání je jednou z možných forem plnění povinného předškolního vzdělávání, může probíhat po celý školní rok nebo jen po jeho určité části. Individuální vzdělávání dítěte probíhá na základě oznámení zákonného zástupce dítěte ředitelce školy (návod pro zákonného zástupce, jak postupovat je uveden ve školním řádě). Po tom, co ředitelka školy obdrží oznámení o individuálním vzdělávání, doporučí zákonnému zástupci oblasti z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve kterých má být dítě rozvíjeno. Mateřská škola ověřuje, jaksi dítě osvojuje očekávané výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech. Pokud dítě zaostává v osvojování potřebných schopností s dovednostmi, pracovníci školy doporučí rodičům, jak dále postupovat při vzdělávání, aby jejich dítě bylo co nejlépe podpořeno. Termíny ověřování jsou stanoveny v rozmezí měsíců listopad až prosinec. Zákonný zástupce je povinen se ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Vzhledem k naší velikosti se profilujeme jako rodinná škola, která má velice blízko nejen k dětem, ale i k rodičům, kteří jsou aktivně zapojováni do dění školy. Velkou předností naší školy je neměnný kolektiv pracovníků. Zaměřujeme se na environmentální výchovu a na zdravý životní styl. Jsme zapojeni do projektů **Se Sokolem do života**, který nám pomáhá při realizaci pohybových aktivit pro děti, v projektu **Recyklohraní aneb uklidíme si svět** s dětmi třídíme odpada plníme zadané projekty a pomocí projektu **Mrkvička** čerpáme metodické materiály k realizaci ekologické výchovy.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cílem školního vzdělávacího programu s názvem „*Pojď si v Oříšku hrát, sám sebe a svět poznávat*“ je dosahování rámcových cílů prostřednictvím integrovaných bloků a dílčích témat.

Rámcové cíle jsou:

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Směřujeme k vytváření základů klíčových kompetencí:

- Kompetence k učení.
- Kompetence k řešení problémů.
- Kompetence komunikativní.
- Kompetence sociální a personální.
- Kompetence činnostní a občanské.

Vzdělávacím programem jsou děti citlivou formou uvedeny do nového prostředí, objevují samy sebe a svět kolem sebe, učí se základům morálních hodnot a etických pravidel, jsou vedeny k samostatnosti a odpovědnosti za své jednání, ke schopnosti vyjádřit své pocity a názory. Děti získávají své poznatky a zkušenosti na základě příběhů, prožitků a experimentů. V programu jsou respektovány přirozené potřeby každého jednotlivce, individuální a věkové zvláštnosti dětí,

zvyklosti rodiny a všem dětem je projevována emoční vřelost. Cílem je předat děti do základní školy samostatné, zvědavé, s dostatečnou slovní zásobou, schopné komunikovat a spolupracovat s učitelkou a s kamarády.

Naší snahou je vytvářet volnější organizaci dne a přizpůsobovat se potřebám dítěte, volit nenásilný vstup dítěte do programu a vhodně jej motivovat. Každý den budou pedagogové reagovat na vzniklé situace a potřeby dětí a podle toho budou vytvářet, měnit a doplňovat vzdělávací program. Pedagog bude s dětmi co nejvíce komunikovat a dá jim možnost volného výběru činností, které budou směřovat k danému programu. Dítě bude mít právo vlastní volby, ale také povinnost respektovat potřebu druhých a určitá pravidla, která si určí spolu s pedagogem.

Cílem je zařadit do vzdělávacího programu více prvků polytechnické výchovy, pořídit do třídy nebo na školní zahradu pracovní stůl s nářadím, kde by si děti učily s nářadím pracovat, vytvářet své vlastní výrobky a kde by mohly rozvíjet své technické myšlení, tvořivost a inovativní přístup. S uskutečněním tohoto cíle by v budoucnu pomohlo zapojení se do projektu "Technické školky".

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Zaměřujeme se na aktivní využívání individuálních a skupinových činností, spontánních i řízených, které u dětí podpoří rozvoj klíčových kompetencí. Učitel při volbě vhodných forem vzdělávání vychází ze zkušeností dětí, z jejich aktuálních potřeb, podporuje dětskou zvědavost a radost z učení, zájem poznávat a získávat nové zkušenosti. Vedle kognitivního rozvoje dítěte se prostřednictvím prosociálních činností zaměřujeme na rozvíjení osobnostních a interpersonálních dovedností (empatie, prosociálního chování, komunikačních dovedností dítěte), využíváme spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby, poskytování vzorů správného chování a postojů, zaměřujeme se na podporu a rozvoj výtvarného a hudebně-pohybového vnímání.

Metody vzdělávání:

Metody, které k dosahování těchto cílů využíváme, jsou experimentální, prožitkové učení, při kterém dítě vychází z vlastní zkušenosti a prožitku, kooperativní učení hrou a činnostmi, situační učení prostřednictvím praktických ukázek vycházejících z třídního klimatu a životních situací, činnostní učení, při němž dítě není pasivním příjemcem, ale projevuje vlastní iniciativu, učí se na základě vlastních činností intelektových (řeší problémy, jedná a je aktivní), dále uplatňujeme didaktický styl s nabídkou založený na nabídce vzdělávací aktivity, kterou učitel připraví a nabízí

dětem, které si z této nabídky individuálně a svobodně volí konkrétní aktivitu, stupeň obtížnosti nebo způsob řešení. Při práci ve skupinách je našim cílem vytvořit optimální podmínky pro všechny děti, přiměřeně jejich předpokladům, schopnostem a zájmům. Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nabízí obsah v přirozených souvislostech a vycházející ze životakolem nás.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro IVP.

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává mateřská škola, vychází z výsledků pedagogické diagnostiky, pozorování a ze zpráv ŠPZ. PLPP má písemnou podobu, po vypracování plánu jsou zákonní zástupci dítěte seznámeni s obsahem a svým pospisem dávají souhlas k tomu, aby učitelé nadále mohli dítě vzdělávat podle stanoveného PLPP. Součástí plánu je nastavení spolupráce školy a zákonných zástupců při vzdělávání. Plán je vyhodnocován jednou za dva měsíce a aktualizován v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Pokud podpůrná opatření nevedou k naplňování stanovených cílů, doporučí škola zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů a jejich poskytování školou a školským zařízením je pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami bezplatné.

- Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení ŠPZ, škola zpracovává PLPP (plán pedagogické podpory).
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně doporučuje škole ŠPZ a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. Škola pak zpracovává IVP

(individuálně vzdělávací plán) na základě doporučení ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací program (IVP) zpracovává mateřská škola na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP se zpracovává v případě, kdy má dítě přiznána podpůrná opatření druhého až pátého stupně. IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte a je vyhodnocován jednou za dva měsíce. IVP schvaluje ředitelka školy. Celkové vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Škola seznámí s IVP učitele a zákonného zástupce dítěte, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

Vzdělávání dětí nadaných

Vzdělávání mimořádně nadaného dítěte se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce dítěte. IVP je zpracován ředitelkou mateřské školy ve spolupráci se ŠPZ po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného dítěte ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Individuální vzdělávací plán je vyhodnocován jednou za dva měsíce a může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Rámcové cíle a záměr vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které je naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro

volné hry a pohybové aktivity, případné zkrácení pobytu dvouletých a tříletých dětí venku, flexibilita dřívějšího vydávání obědů apod.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka v podobě jazykové přípravy je podpůrným opatřením pro děti cizince, kteří potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Podpora jazykové přípravy se poskytuje dětem od samotného nástupu do mateřské školy, pro zajištění plynulého přechodu na základní školu. V případě počtu 4 a více dětí cizinců v povinném předškolním vzdělávání, zřídí ředitelka školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu, která je v souladu s vyhláškou č.14/2005 Sb., v platném znění.

Do vzdělávání ve skupině lze rovněž zařadit i jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na úkor kvality jazykové přípravy. Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

Jazyková příprava bude probíhat v rozsahu jedné hodiny týdně, hodina bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Pokud má mateřská škola 1 až 3 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytovat individuální jazykovou podporu v rámci běžných vzdělávacích činností.

Podpůrným materiálem pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, vydané Národním pedagogickým institutem ČR, který budou učitelé využívat pro individuální práci s dětmi.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Chci být zdravý a milován

Název integrovaného bloku	Chci být zdravý a milován
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Nástupem do mateřské školy dítě navazuje kontakty se svými vrstevníky, s dospělými, vzájemně se s nimi poznává a rozvíjí své komunikativní dovednosti, upevňuje si návyky sebeobsluhy, hygienické návyky, uvědomuje si vlastní identitu, kam patří, kdo patří do jeho rodiny, že je součástí společenství, které se řídí určitými pravidly, které je potřeba respektovat, což pomáhá dítěti lépe se pak v daném prostředí orientovat a rychleji se zadaptovat, naučit se jak se chovat při komunikaci s cizími lidmi a jak umět říci „ne“. Dalším cílem tohoto bloku je seznámit děti se svým tělem a jeho funkcemi, naučit je, co je zdraví škodlivé, co je pro tělo prospěšné a co mu škodí, zlepšovat tělesnou zdatnost dítěte, správné držení těla, vést děti ke zdravým životním návykům a k tomu, že fyzická a psychická pohoda je důležitá pro zdravý rozvoj dítěte.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Já a moje rodina • Role v rodině • Moji kamarádi • Já ve školce • Třídní pravidla • Školní akce s rodiči • Povolání, návštěva rodičů v zaměstnání • Co mi škodí/prospívá • Ovoce/zelenina • Jak jsem se narodil/a • Lidské tělo • Péče o moje tělo/zdraví

Název integrovaného bloku	Chci být zdravý a milován
	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičením ke zdraví • Projekt „Se Sokolem do života • Prevence sociálně-patologických jevů

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	vytváření základů pro práci s informacemi	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	rozvoj schopnosti sebeovládání	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí rozvoj a užívání všech smyslů	domluvit se slovy i gesty, improvizovat formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytváření základů pro práci s informacemi	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	dětmi) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	<p>přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	<p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		slabé stránky) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>
<p>spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p>	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		dítětem apod. chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zachovávat správné držení těla
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	uvědomění si vlastního těla	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zachovávat správné držení těla

6.1.2 Kolem mě se věci mění

Název integrovaného bloku	Kolem mě se věci mění
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tento blok vede dítě k porozumění proměn v přírodě, poznávání ročních období, jejich odlišností, živé a neživé přírody, seznámení s přírodními živly, s poznatkem, že svět má svůj řád, je rozmanitý a proměnlivý a je potřeba se umět se změnami vyrovnat, umět řešit problémy, porozumět jevům, které kolem sebe dítě vidí, uvědomovat si, že se může z prožitků mnohemu naučit a radovat se z toho, co dokázalo.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Koloběh života • Roční období • Barevný podzim • Zima – zvířátka šla spát • Jaro klepe na dveře • Léto a prázdniny • Fauna a flora • Stromy • Plody

Název integrovaného bloku	Kolem mě se věci mění
	<ul style="list-style-type: none"> Počasí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	<p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		řeči
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je prožívat radost ze zvládnutého a poznaného učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
		odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	názory a postoje a vyjadřovat je
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost</p>	<p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocít, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>
	<p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>rozhodovat o svých činnostech</p>
<p>odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p>	<p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	<p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>
	<p>rozvoj a užívání všech smyslů</p>	<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)</p>
<p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p>	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí</p>	<p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>všítat si změn a dění v nejbližším okolí</p>
<p>se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá</p>	<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v</p>	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	dětské herní skupině apod.)	postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními	
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
		odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>
	vytváření základů pro práci s informacemi	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

6.1.3 Slavím svátky, užívám si

Název integrovaného bloku	Slavím svátky, užívám si
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku společně s dětmi poznáváme svátky, tradice a zvyky společnosti, ve které žijeme. Seznamujeme děti s křesťanskými svátky a lidovými tradicemi, prohlubujeme zájem dětí podílet se na společenském a kulturním dění v jejich okolí, na společné svátky s dětmi zdobíme prostory školy, rozvíjíme v nich výtvarné a estetické citění, klademe důraz na kreativitu, do některých společenských akcí zapojujeme i rodiče a upevňujeme tak vzájemné vztahy a propojenost s rodinou.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Dušičky • Halloween

Název integrovaného bloku	Slavím svátky, užívám si
	<ul style="list-style-type: none"> • Martin na bílém koni • Mikuláš • Advent • Vánoce • Tři králové • Karneval • Velikonoce • Vítání jara • Svátek maminek • Svátek tatínků • Den dětí • Prázdniny a dovolená • Výlety • Společné akce s rodiči • Pohádky • Návštěva ZŠ • Příprava na vstup do školy • Knihy/návštěva knihovny

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) zorganizovat hru zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dobrat se k výsledkům	funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	zaujalo) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat napsané své jméno chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech utvořit jednoduchý rým sledovat očima zleva doprava naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) sledovat a vyprávět příběh, pohádku
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat napsané své jméno chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) poznat a vymyslet jednoduchá synonyma,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		homonyma a antonyma
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	chápat slovní vtip a humor zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	<p>materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p>
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

6.1.4 Mám rád místo, kde žiji

Název integrovaného bloku	Mám rád místo, kde žiji
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem tohoto bloku je vzbudit v dítěti zájem o své okolí, vytvořit vztah k místu, kde se dítě pohybuje, vytvořit základní povědomí o vlivu člověka na životní prostředí a uvědomit si, že svým jednáním můžeme přírodu chránit a ctít nebo jí škodit (naučit děti třídit odpad, starat se o ptáčky a zvířátka v zimě, neničit stromy atd.), poznávat různé druhy uplatnění člověka ve světě a vytvořit tak úctu k lidské práci, seznámit děti s bezpečnostními pravidly, jak se chovat, abychom neublížili sobě - jak se chovat na silnicích, ve městě, jak se chovat v určitých situacích - o prázdninách, při jízdě na kole apod. Dalším cílem je seznámit děti s různými druhy kultur, jejich zvyky a tradicemi a tak předcházet vytváření předsudků. Děti jsou také seznamovány se světem umění, vědy a techniky. Celý blok rozvíjí dětskou fantazii a představivost a otevírá obzory pro další poznávání světa.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Můj domov a okolí • Prostředí – město, vesnice, stát, světadíl • Národnosti • Cizí jazyky • Historie lidstva • Bezpečnost na ulicích, při sportu, o prázdninách • Dopravní značky

Název integrovaného bloku	Mám rád místo, kde žiji
	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a planety • Třídění odpadu • Ochrana přírody • Projekt „Mrkvička“ • Projekt „Recyklohraní“

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		bylo zajímavé, co je zaujalo) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči domluvit se slovy i gesty, improvizovat učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Vzdělávací program je rozdělen do 4 integrovaných bloků. Náplň a zaměření integrovaných bloků je jasně vymezen, názvy tematických částí jsou pouze rámcové, nejsou svazující a nastiňují cíle, záměry a stručnou charakteristiku vzdělávací nabídky. Pedagog může dle svého uvážení a kreativity obsah i název témat měnit vzhledem k aktuální situaci a zájmu dětí. Témata a vzdělávací nabídka je zpracována společně pro všechny věkové skupiny a konkrétní nabídka činností je zpracována na úrovni TVP, kde se přihlíží k věkovému složení a specifikům dané skupiny dětí. Během roku je TVP doplňován o dílčí projekty a doplňkové programy. Je brán zřetel na to, aby témata přispívala k rozvoji a učení dítěte ve všech oblastech – biologické, psychologické, interpersonální, environmentální i sociálně-kulturní. Bloky jsou časově neomezené, je možné do nich opakovaně během roku vstupovat a vystupovat podle potřeb a zájmů dětí ve třídě.

Integrované bloky:

- Chci být zdravý/á a milován/a
- Kolem mě se věci mění
- Slavím svátky, užívám si
- Mám rád/a místo, kde žiji

6.3 Dílčí projekty a programy

Součástí naší nadstandartní výuky je:

- **Screeningové vyšetření zraku** – prevence očních poruch a vad (koná se jednou do roka)
- **Logopedický kroužek** - na základě odborné diagnostiky SPC na Veslařské jsou vždy na začátku roku vybrány děti, kterým je pak věnována individuální péče pod vedením logopedky v logopedickém kroužku, který probíhá v naší škole jednou za čtrnáct dní a je bezplatný
- **Práce s ICT pomůckami** – probíhá jednou týdně za účasti učitele a předškoláků, děti za pomoci tabletů a dalších pomůcek, na základě výukových scénářů, rozvíjí předmatematické a logické dovednosti, předčtenářské dovednosti, posilují zrakové a sluchové percepce

Jsme zapojeni do projektů:

- **OP VVV „Personální podpora pro mateřské školy“** - Šablony III, tak jako v předchozích letech nadále pokračujeme v personální podpoře v podobě školního asistenta.
- **Se Sokolem do života** - v roce 2020 jsme navázali na projekt Cvičení se zvířátky a zapojili se do projektu „Se Sokolem do života“, který je organizován Českou obcí sokolskou. Projekt je určený dětem od 3 do 6 let, je pod záštitou MŠMT a Svazu měst a obcí. Učitelé na základě unikátní

metodiky sokolských cvičitelů plní během roku, vždy jednou týdně, v rámci ranní rozcvičky, pohybové aktivity rozvíjející jejich obratnost, dovednosti s míčem a pohybové dovednosti. Každé dítě má vlastní deníček, kam si zaznamenává své úspěchy a splněné úkoly pomocí samolepek.

- **Recyklohraní aneb uklidíme si svět** – cílem je povzbuzovat v dětech vnímavost a spoluzodpovědnost za životní prostředí, uvědomovat si svoji roli i to, co oni sami mohou v každodenním životě udělat pro změnu k lepšímu.
- **Mrkvička** – je celostátní program, který poskytuje učitelům metodické a informační materiály k realizaci ekologické výchovy v MŠ

Školní akce, pořádané během roku:

- Táborák s dětmi na zahájení školního roku
- Divadelní představení
- Výstavy, muzea
- Naučně-vzdělávací programy, projektové dny
- Vítání občánků
- Halloween
- Mikuláš ve školce
- Zdobení stromečku (ve třídě a v lese pro zvířátka)
- Návštěva kostela – Betlém
- Karneval ve školce
- Vítání jara, opékání na školní zahradě
- Návštěva knihovny JM, malování na chodník

- Skupinové focení
- Den dětí
- Celodenní výlet
- Výlety do okolí

Školní akce s rodiči:

- Drakiáda
- Vánoční besídka s jarmarkem
- Zpívání u vánočního stromečku v obci
- Výtvarné dílničky
- Besídka ke dni matek a otců
- Pasování předškoláků, závěrečný táborák

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Kvalita ŠVP a jeho soulad s RVP PV.	evaluace integrovaných bloků	čtvrtletně	učitelé
Koncepce a rámec školy	Kvalita ŠVP a jeho soulad s RVP PV.	evaluace týdenních témat	1 x týdně	učitelé
Koncepce a rámec školy	MŠ funguje podle jasných pravidel.	tvorba a kontrola školního řádu a vnitřních předpisů	průběžně	ředitelka
Koncepce a rámec školy	MŠ spolupracuje s vnějšími partnery, prezentace školy.	- vypracování dokumentu "Roční plán" - webové stránky (informace a fotodokumentace)	- 1 x ročně - průběžně	ředitelka
Koncepce a rámec školy	Spoluúčast a informovanost rodičů.	Informační systém školy: - třídní schůzky - konzultační hodiny - informace na nástěnkách, mailová korespondence, rozhovory - evaluační dotazníky pro rodiče	- 2 x ročně - 1 x v měsíci - průběžně - 1 x ročně	všichni zaměstnanci
Koncepce a rámec školy	Každodenní sebereflexe.	vnitřní sebereflexe, vzájemná konzultace, diskuse	denně	všichni zaměstnanci
Koncepce a rámec školy	Věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizace, řízení MŠ, personální a pedagogické zajištění.	- vypracování dokumentu "Zpráva o činnosti školy" - pedagogické porady	- 1 x ročně -3 -4 x ročně	ředitelka, všichni zaměstnanci
Pedagogické vedení školy	Osobní rozvoj pedagogických pracovníků - DVPP, samostudium.	doložení osvědčení o absolvování DVPP, výklad obsahu DVPP na pedagogických poradách.	průběžně	ředitelka, učitelé
Kvalita pedagogického sboru	Systematické hodnocení práce pedagogů, sebereflexe.	hospitace, vzájemné hospitace, rozhovory, pozorování, autoevaluace	průběžně	ředitelka, učitelé
Vzdělávání	Implementace principů výuky vedoucí k dobrým.	hospitace, pozorování, autoevaluace,	průběžně	ředitelka, učitelé

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	vzdělávacím výsledkům všech dětí.	vyhodnocování		
Vzdělávací výsledky	Získávání informací o výsledcích vzdělávání dítěte, autoevaluace.	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování, záznamové listy, analýza prací dítěte - diagnostika - pomocné diagnostické listy - bodový hodnotící systém na základě ústního hodnocení samotných dětí - pololetní písemné hodnocení dětí pro rodiče 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně - 2 x ročně - měsíčně - denně - 2x ročně 	učitelé, děti
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Rovný přístup ke vzdělávání.	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování - plán pedagogické podpory - individuálně vzdělávací plán 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně - 1 x za 2 měsíce, na konci roku - 1 x za 2 měsíce, na konci roku 	učitelé